

วัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่ผู้สูงอายุ Flu High-Dose ประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

ศูนย์ : ศูนย์อายุรกรรม

บทความโดยแพทย์ : นพ. นิพนธ์ จิรยะสิน

โรคไขหวัดใหญ่สามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ปีละ 1 ครั้ง เป็นประจำทุกปี โดยแนะนำให้ฉีดตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป เนื่องจากเชื้อโรคมีการเปลี่ยนแปลงและกลายพันธุ์อยู่เสมอ โดยในแต่ละปีวัคซีนจะถูกปรับให้เหมาะสมกับเชื้อที่ระบาดในช่วงเวลานั้น เมื่อป่วยเป็นไขหวัดใหญ่บางคนอาจมีอาการรุนแรงมากกว่าคนทั่วไป โดยมักพบในผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มที่เปราะบางต่อโรค เมื่อติดเชื้อไขหวัดใหญ่จะเกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ได้มากกว่า ปัจจุบันได้มีการพัฒนาวัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่ผู้สูงอายุซึ่งสามารถป้องกันการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ได้ดีขึ้น และยังสามารถลดอัตราการนอนโรงพยาบาลจากภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ ที่เกิดตามมาหลังการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ได้

ไขหวัดใหญ่ในผู้สูงอายุอันตรายกว่าที่คิด

การติดเชื้อไขหวัดใหญ่ในผู้สูงอายุ

สามารถส่งผลกระทบต่อร่างกายมากกว่าการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ในคนปกติทั่วไป ได้แก่

- เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดเส้นเลือดสมองตีบมากกว่าคนทั่วไป 8 เท่า
- เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดเส้นเลือดอุดตันที่หัวใจมากกว่าคนทั่วไป 10 เท่า
- ในผู้ป่วยเบาหวาน 75% จะมีปัญหาต่อระดับน้ำตาลที่ผิดปกติ
- 23% จะสูญเสียความสามารถในการดูแลตัวเองหลังจากเจ็บป่วยจากโรคไขหวัดใหญ่

ทำไมผู้สูงอายุถึงมีความเสี่ยงสูงเมื่อได้รับเชื้อไขหวัดใหญ่

สาเหตุหลักที่ทำให้ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงสูงต่อการเจ็บป่วยและเสียชีวิตเมื่อได้รับเชื้อไขหวัดใหญ่มากกว่าวัยอื่น ได้แก่

1. ภาวะภูมิคุ้มกันเสื่อมถอย (Immunosenescence) ผู้สูงอายุมีโอกาสที่จะติดเชื้อได้ง่ายกว่าคนทั่วไปอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการติดเชื้อจากแบคทีเรีย เชื้อรา หรือไวรัส เพราะผู้สูงอายุมีโอกาสเกิดภาวะภูมิคุ้มกันเสื่อมถอยสูง ในเวลาที่ภาวะร่างกายเสื่อมถอยและสูญเสียความสามารถจะก่อให้เกิด “การอักเสบรุนแรง” (ซึ่งเป็นกระบวนการของระบบภูมิคุ้มกัน) จนไม่สามารถจะยับยั้ง และทำให้เสียชีวิตได้
2. โรคประจำตัวรักษาไม่หายขาด (Underlying disease) ผู้สูงอายุและผู้ที่เป็นโรคเรื้อรัง เช่น โรคไต เบาหวาน และโรคมะเร็ง หากพบการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ มีความเสี่ยงสูงที่จะพบอาการแทรกซ้อน เช่น ติดเชื้อในสมองหรือหลอดลมอักเสบ ปอดอักเสบ บางรายมีอาการรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต
3. ภาวะเปราะบางและความอ่อนแอในผู้สูงอายุ (Frailty) ภาวะเปราะบางไม่ใช่โรค เมื่อผู้สูงอายุติดเชื้อไขหวัดใหญ่ พบว่า 10% ของผู้สูงอายุจะสูญเสียความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองด้านกิจวัตรประจำวัน และจำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่น รวมทั้ง 1 ใน 3 ของผู้สูงอายุที่นอนโรงพยาบาลยังไม่สามารถกลับมาทำกิจกรรมได้ตามปกติภายใน 1 ปี

วัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่ผู้สูงอายุชนิด Flu High-Dose

วัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่ผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป ชนิด Flu High-Dose

เป็นวัคซีนเชื้อตายที่มีขนาดสูงสำหรับการป้องกันโรคไขหวัดใหญ่

และภาวะแทรกซ้อนที่เกี่ยวข้องกับโรคปอดอักเสบในโรงพยาบาล โดยจากข้อมูลการศึกษาในสหรัฐอเมริกา

ที่ได้ทำการเปรียบเทียบวัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่ผู้สูงอายุ และวัคซีนไขหวัดใหญ่นาปกติ เป็นเวลามากกว่า 10 ปี ในผู้สูงอายุที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป

พบว่าวัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่ผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพในการป้องกันไขหวัดใหญ่เพิ่มขึ้นจากขนาดปกติถึง 24% ทั้งยังสามารถลดอัตราการนอนโรงพยาบาลจากโรคแทรกซ้อนอื่นๆ ได้แก่

- ลดการนอนโรงพยาบาลจากอาการปอดอักเสบ มากกว่า 27.3%
- ลดการนอนโรงพยาบาลจากการติดเชื้อที่ระบบทางเดินหายใจ ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากไข้หวัดใหญ่ มากกว่า 17.9%
- ลดการนอนโรงพยาบาลเนื่องจากโรคไข้หวัดใหญ่มากกว่า 11.7 %
- ลดการนอนโรงพยาบาลเนื่องจากภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ได้มากกว่า 8.4%

การปฏิบัติตัวและอาการข้างเคียงหลังได้รับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ในผู้สูงอายุ

หลังจากผู้สูงอายุฉีดวัคซีนแล้ว ควรนั่งหรือนอนพัก ประมาณ 15-30 นาที ที่โรงพยาบาลเพื่อสังเกตอาการแพ้ หรืออาการข้างเคียงอื่น วัคซีนที่ใช้ในปัจจุบันส่วนใหญ่มีความปลอดภัยสูง แต่ยังคงพบอาการข้างเคียงได้บ้าง ซึ่งส่วนใหญ่ไม่รุนแรงและยอมรับได้ โดยอาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังจากได้รับการฉีดวัคซีน ได้แก่ ไข้ หนาวสั่น ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ มีอาการปวดศีรษะ คัน หรือ อ่อนเพลีย เป็นต้น โดยปัญหาเหล่านี้มักจะเกิดขึ้นไม่นานหลังฉีดและควรหายเองภายใน 3 วัน

เพราะไข้หวัดใหญ่ในผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงกว่าวัยอื่น อาทิ เสี่ยงปอดอักเสบ ภาวะแทรกซ้อน เส้นเลือดสมองและหัวใจตีบ การสูญเสียความสามารถในการดูแลตัวเอง เป็นต้น การได้รับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไปเป็นประจำทุกปี จะช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันโรคมากยิ่งขึ้น

นพ.นิพนธ์ จิริยะสิน

อายุรศาสตร์โรคระบบการหายใจและภาวะวิกฤตโรคระบบการหายใจ
ศูนย์อายุรกรรม

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย
